

Gepubliceerd op *FSMB* (<https://www.fsmb.be>)

Belangrijke momenten > Ziekenhuisopname > In het ziekenhuis > Rechten van de patiënt

---

Rechten van de patiënt

Recht op kwaliteit in de zorgverstrekking

De patiënt moet optimale verzorging krijgen op grond van de beschikbare medische kennis en technologie. Net als alle andere rechten, komt dit recht elke patiënt toe zonder onderscheid op welke grond ook.

Voorbeeld

Als je om medische redenen een dieet moet volgen, dan moet je dat melden op het ogenblik van de opname. Je voeding zal dan worden aangepast zonder dat je daar extra voor moet betalen. Als je omwille van je godsdienst of overtuiging een bepaald dieet volgt, dan moet het ziekenhuis daar ook rekening mee houden, maar mag het extra kosten aanrekenen.

Recht op vrije keuze van arts

De patiënt heeft het recht de persoon te kiezen die hem zal verzorgen. Ook het ziekenhuis waar hij die verzorging zal krijgen, mag hij vrij kiezen. De arts mag zijn keuze niet opdringen. Er kunnen wel een aantal praktische beperkingen zijn. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat het ziekenhuis van je keuze maar één arts in dienst heeft met de juiste specialisatie. Je kunt ook steeds een tweede mening vragen aan een andere arts.

Recht op informatie

De patiënt heeft het recht om alle gegevens over zijn gezondheidstoestand te krijgen, in een voor hem begrijpelijke taal. Dit recht is erg belangrijk omdat de verstrekte informatie de patiënt moet toelaten een behandeling te aanvaarden of te weigeren.

Voorbeelden van vragen die je kan stellen

Wat is de bedoeling van de ingreep? Doet het pijn? Is het dringend? Wat zijn de neveneffecten en de risico's? Hoeveel zal de volledige behandeling kosten? Bestaat er een alternatief? Welke? Hoe lang duurt de behandeling?

Recht op toestemming

Zonder je toestemming mag de arts je niet behandelen of de behandeling voortzetten. De patiënt kan die toestemming ook stilzwijgend geven, bijvoorbeeld door de arm te strekken voor een injectie. Tegenwoordig laten steeds meer artsen de patiënt een formulier ondertekenen waarin hij zijn toestemming geeft voor een ingreep of een onderzoek. Dat formulier moet eventuele geschillen voorkomen. In die omstandigheden kan je het best gebruikmaken van je recht op informatie.

Voorbeeld

Normaal gezien verlaat je het ziekenhuis pas als de behandelende arts van mening is dat je niet langer in het ziekenhuis hoeft te verblijven. Als patiënt heb je echter het recht om op eigen initiatief het ziekenhuis te verlaten, zonder goedkeuring van de arts. In dat geval moet je een ontslagdocument tekenen waarop staat dat je op eigen risico en verantwoordelijkheid het ziekenhuis verlaat.

Recht op een medisch dossier

De patiënt heeft recht op een zorgvuldig bijgehouden medisch dossier. Dat dossier moet bepaalde gegevens bevatten. Je hebt het recht dit dossier in te kijken en een kopie op te vragen. De arts heeft vijftien dagen tijd om op je verzoek in te gaan.

Na overlijden van de patiënt kunnen de partner en verwanten tot en met de tweede graad het patiëntendossier door tussenkomst van een beroepsbeoefenaar onrechtstreeks inzien. Het verzoek tot inzage moet voldoende gemotiveerd zijn en de overledene mag zich niet verzet hebben tegen een dergelijke inzage. Er mag geen kopie overgemaakt worden aan de nabestaanden of aan artsen die het dossier willen inkijken.

Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer

De persoonlijke levenssfeer van de patiënt moet altijd beschermd worden.

Recht op klachtenbemiddeling

De patiënt moet vlot een klacht kunnen indienen wanneer hij meent dat zijn rechten niet gerespecteerd

worden. De wet bepaalt dat elk ziekenhuis een ombudsdienst moet hebben.

Overige rechten

Naast deze grondrechten heeft de wetgever ook regels vastgelegd voor de vertegenwoordiging van patiënten die wilsonbekwaam zijn. Toch kan je deze vertegenwoordiger ook zelf aanduiden en deze aanduiding laten opnemen in het medisch dossier. Zeker als je bijzondere eisen hebt (weigering van een bepaalde behandeling, voeding, euthanasieverklaring), kan je die het best uitdrukkelijk laten opnemen in je medisch dossier.

De wet spreekt verder over een vertrouwenspersoon die je kunt aanduiden om je te helpen bij het evalueren van de medische informatie. De huisarts van de familie is doorgaans de meest aangewezen persoon. Ziekenhuizen moeten ook morele en filosofische bijstand voorzien, ongeacht je geloofsovertuiging.

Ken jij je rechten als patiënt?

Onder het motto 'In een goede relatie weet je wat je aan elkaar hebt', heeft de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid enkele filmpjes over de rechten van de patiënt gelanceerd. Nog te veel patiënten blijven immers in het ongewisse over hun rechten. [Hier](#)^[1] kan je de filmpjes raadplegen!

ZIE OOK
[patiëntenrechten.be](http://www.patiëntenrechten.be) ^[2]

Links:

[1] <https://www.fsmb.be/news/ken-jij-je-rechten-als-patient>

[2] <http://www.patiëntenrechten.be>